

κρίσις πρὸ αὐτοῦ ἔτη, καὶ βέβαια καὶ ἀκόμην ἀρχή-
τερα, ἢ λέξεις (τὴν ὁποίαν ὁ φιλοπονώτατος Βαρθο-
λομαῖος ὁ Κουτλουμουσιανὸς, οὐκ οἶδ' ὁπόθεν λαβὼν,
ἐτυμολογεῖ ἀπὸ τοῦ Ἀρμενικοῦ,) ἦτο συνήθης, εἰ γὰρ,
κατὰ τὸν συγγραφέα τοῦτον (Ἐκκλησι. Ἱστορ. Βιβλ.
IH', 52), « Ἰάκωβος, ἐξ οὗ ἡ τῶν Ἰακωβιτῶν αἵρε-
σις, Σύρος τὸ γένος, ἐπὶ Μαυρικίου ἀκμάσας (573-
« 602), . . . Τζάντζαλος οὕτως ἐπωνόμαστο, διὰ
« τὴν ἀκρὰν, ὡς γε οὐμαί, εὐτέλειαν. » Καὶ Β'. ὅτι
αὐτὸν τοῦτον τὸν Τζάντζαλον ὁ Πατριάρχης Φιλόθεος,
ὁ ποιητὴς τοῦ ἀσματικοῦ κανόνος τῶν Πατέρων τῆς
ἐν Χalkedon Συνόδου, μετέφραξε, διὰ τὸ εὐρημα-
πάντως, Κέντρον (« Οἱ Ἰακώβου ἔχοντες τοῦ
« Κεντῆρου ἐπὶ κλησιν, τοῖνοντά τε τοῦτου ἐκυτοῖς ἐγ-
« γράφοντες κτλ. »), ἐκ τοῦ Λατινικοῦ πάντως Cencio,
Κέντρων, φῶριμα συναβραχμμένον ἀπὸ πολυποικίλου κου-
ρέλλια (τσάτζαλα), ὅθεν ἀναμφισβότως καὶ τὸ Ἰταλ.
Cencio.

Στίχ. 589. « Καὶ ἄς φέρουσι σολίγουρδον, καὶ ἄς
βάλουσιν ἀπέσω. » Εἰπομεν ἀνωτέρω (στίχ. 166,
τοῦ Α'. ποιήματος) ὅτι τὸ Σολίγουρδον φαίνα-
ται νὰ ᾔηται τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἐκεῖ Σύτγουρδον. Αὐτὸ τοῦτο
ὠπώπτεισε καὶ ὁ σοφὸς Σχολιαστὴς εἰς τὸν Β'. Τόμ.
τῶν Ἀτάκτων του. Ἐνταῦθα προσθέτω μόνον ὅτι τὸ
ῥῆμα τοῦτο περὶ οὗ ὁ λόγος ἦ εἶχε δύο ὀνόματα,
ἢ τὸ ἐν ᾧ ἐσφαλμένον ἀντὶ τοῦ ἄλλου, καὶ πιναθῶς,
τοῦτο μᾶλλον ἀντὶ ἐκείνου.

Στίχ. 597. « Διέδω τὸν Ἀκτουάριον, διέδω τὸν
Κανικλήν (διάφορ. γρρ. « ἢ καὶ τὸν Κανικλείου »). »
Ἡ δευτέρα αὕτη γραφὴ ᾔθελεν ἀφήσῃ ἴσως ἀμφι-
βολίαν, ἐὰν ὁ Καλλικλῆς, τὸν ὁποῖον ἀντικατέστησεν
ὁ Σχολιαστὴς, ἔχη γῶραν ἐδῶ, καὶ ἴσως ἠδύνατ' ἰς
νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ὁ λόγος εἶνε περὶ ἀξιωματικοῦ τινος
τῆς Αὐλῆς (Ἐπὶ τοῦ) Κανικλείου), ὅς τις
ἦτο συγχρόνως καὶ ἱατρὸς ἐπίσημος. Ἀλλὰ τὸ ἐξῆς
χωρίον Ἀννης τῆς Κομνηνῆς, τὸ ὁποῖον, καὶ τοισχοι-
νοταῖς, ἀντιγράφω ὁλόκληρον, δικαιολογεῖ τοῦ Σχο-
λιαστοῦ τὴν εἰκασίαν, καὶ μᾶς γνωστοποιεῖ καὶ τὸ ὄ-
νομα τοῦ περιφήμου τότε τοῦτου ἱατροῦ. Ἡ Πορφυρο-
γέννητος βασιλὶς διηγεῖται τὴν τελευταίαν ἀθροίαν
τοῦ πατρὸς της. « Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ (λέγει) τῶν ἰ-
« ατρῶν οὐδὲ συνέλαυν ὅλως τὴν ἐπιρρομένην ἡμῖν
« ἀπεικὴν ἐντεῖθεν. Ὁ δὲ γὰρ Καλλικλῆς Νικολάος (*),
« οὕτως ἰσχυρὸς προσηγορεύετο, μέντις ἦν ἡμῖν τῶν ἁ-
« πτωκῶν κακῶν, καὶ πτοεῖσθαι ἔλεγε μὴ κτλ. . .
« Οὐδαὶς μὲν τοις τεχνικαῖς, πλήν τοῦ Καλλικλέους
« τὴν διὰ τινων κηδευσίων κένωσιν προὔθευμηντο . .
« Οἱ δὲ πλείους, καὶ μᾶλλον ὁ Παντεχνῆς Μιχαήλ,
« παντελῶς ἀπείρογον τὴν κηδευσίαν. Περὶ δὲ καὶ τῆς
« ἐφ' ᾧ τοῖς τῶν ἱατρῶν λόγοις διζιτῆσαι . . καὶ τοῖς
« τοῦ Καλλικλῆς (**) κήγῳ συνεθέμην λόγοις. Τῶν
« πλείων ὁμῶς ἡ ψῆφος ἐκράτει, (Ἀλεξ. ἀδ. κεφ. 1E

(*) Κατωτέρω λέγει περὶ αὐτοῦ. « Τρεῖς μὲν γὰρ ἦσαν
« οἱ κορυφαῖοι τῶν ἱατρῶν, ὅτε ὁ π. ε. ρ. φ. υ. ἦς Νικολάος ὁ
« Καλλικλῆς κτλ. » (**) Παρατηρητέον ὅτι τὸν αὐτὸν καὶ σχη-
ματισμὸν τοῦ ὀνόματος, τὸν ὁποῖον ἄλλως ᾔθελε νομίσῃ τις
ἐσφαλμένον, ἐὰν δὲν συνειρῶναι μὲ τὸν τοῦ στίχου τοῦ Πτω-
χοπροδρόμου.

« περὶ τὸ τέλος). Πρὸς τὸν Καλλικλῆν τοῦτον, τοῦ
ὁποῖου καὶ τὰ ἱαμβεῖα ποιήματα περὶ πολλοῦ ποιεῖ-
ται Γρηγόριος ὁ Κορίνθου ἐν τῇ περὶ συντάξεως, ἐ-
πιγράφονται καὶ τέσσαρες ἐπιστολαὶ (38, 39, 50, καὶ
57.) Θεοφυλάκτου τοῦ Βουλγαρίου.

Στίχ. 605. « Τὸν δεῦτερον στίχον τοῦ ἄλλου ἀν-
τιγράφου » Γηροκομήν καλούμενος καὶ τρίτον, Δέ-
σποτά μου, « δὲν εἶνε (λέγει ὁ Κορκῆς) εὐκόλον νὰ
ἐννοήσῃ τις, καὶ ἂν διορθώσῃ τὸ Γηροκομήν εἰς Γη-
ροκομῆν. » Ἀλλὰ διορθώσεως δὲν ἔχει, νομίζω, οὐ-
δεμίαν ὁ στίχος ἀνάγκην διότι τὸ Γηροκομήν ἢ Γη-
ροκομῆν εἶνε λέξεις συνεπιζωμένῃ καὶ τῶρα εἰς τὴν
Ἑλλάδα, πρὸς διείδος τῶν παρατρεφόμενων ἀγχρήστων
καὶ ὀκνητῶν, ὡς δὲθεν γηροκομουμένων.

Στίχ. 614. « Ἡ σὰρξ μου ἐξεραλλίασεν ἀπὸ τῆς
ἀλυσίας. » Ἐσφαλμένην ἀδυστάκτως κρίνας ὁ Σχο-
λιαστὴς τὴν γραφὴν, ἐνταῦθα μὲν ἐπρόβλεψε διορθώ-
σιν τὸ Ἐξεραλλίασεν ἢ Ἐγναραλλίασεν, παντάπα-
σις ἀνεπιτυχῶς· εἰς δὲ τὸν Β'. τόμον τῶν Ἀτάκτων
συνεῖδε μὲν τὴν ἀληθεῖ λέξιν Ἐ κ ε λ ε φ ῖ α σ ε ν,
ἀλλ' ἀμφισβόλων ἀν' αὐτὴν παρερθεῖν ἐκ τοῦ Ἐλεφαν-
τίας, καὶ προέκρινε μᾶλλον τὴν ἀπὸ τοῦ Κελύφους
παραγωγὴν. Ἀλλ' εἶνε ἀναμφισβότως ἐκ τοῦ Ἐ λ ε-
ρ α ν τ ῖ α σ ε, καθὼς ἔλεγον καὶ Κ ε λ ε φ ῖ α-
σ ι ν τὴν ἐλεφαντίαν. « Ἐλέφας λέγεται, ὅπερ λέ-
« γουσιν οἱ ἰδιῶται κελεφίαςιν, » λέγει ὁ Θεοφ. Νόκ.
Τόμ. Β'. σελ. 216.

Στίχ. 623. « Ἐκὼν ἐξέρχομαι Μονῆς ἐκ τῆς τοῦ
Φιλοθέου. » Ὁ Σχολιαστὴς ἐπροτίμησε τὴν τοῦ ἐτέ-
ρου χειρογράφου ἀνάγνωσιν, ὅπου ἡ Μονὴ ἐπιλέγεται
« τοῦ κυροῦ Θεοφίλου. » Ἀλλ' εἰς τοῦτο, παρεκτὸς
ἄλλων τοπογραφικῶν καὶ ἱστορικῶν δυσκολιῶν (τὰς
ὁποίας θέλομεν ἐν ἄλλοις διασαφῆσαι), ἀντιβιβάζει καὶ
ὁ 295 στίχος, ὅπου οἱ μοναχοὶ τῆς Μονῆς ταύτης
καλοῦνται Φ : λ ο θ ε ῖ τ α ι.

—ο—

Η ΜΕΖΑΡΡΑ.

Τὸ 1692 ἔτος, πολὺ δηλαδὴ πρὶν λάβωσι τὰ Ὀθω-
μανικὰ ἦθῃ τὴν αἰσίαν ἐσχάτην μεταβολὴν αὐτῶν, συνέ-
βη τὴ ἐξῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Μίλις πρὸ μιᾶς περιόδου ὥρας, ἀνταίλας ὁ ἥλιος
ἐπὶ τῶν Μινωρέδων τῆς λαμπρᾶς ταύτης πόλεως, δὲν
εἶχεν εἰσέτι ὑπερπηδήσῃ τοὺς κατιστερόνους ὑψηλοὺς
θόλους τοῦ γηρατοῦ Σερκίου· ὁ δὲ Ἰμάμης, ὁρθὸς καὶ
ἀκίνητος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Τζακίου, εἶδε μακρὰν
τὸ σημεῖον τῆς προσευχῆς, ἥτις προαγγέλλει τὴν ἐ-
νκρῆν τῆς ἡμέρας, καὶ οἱ φύλακες τοῦ χαρμεῖου ἡ-
γρόπνιου σιωπῆλως μόνον, πρὸς τὰς διαμαρτυρίας θύ-
ρας, ἐνῶ ὁ φιλήθωνος Σουλτάνος καὶ αἱ ὠρεῖαι του
γυναῖκες ἡσύχως ἠγείροντο ἐκ τοῦ μακροῦ ὕπνου
τῶν.

Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὁψείας τῆς σκυθρωπῆς οἰ-
κοδομῆς, ἐρχίνατο εἰς μόνος ἐξώστης, κατὰ πλάκας
καλυπμένους, ὁπισθεν δὲ μεγαλοπρεποῦς μεταξωτῆς

σκηνης, ἐκάθητο γυνή μεταξύ δύο αἰχμαλώτων, καὶ αἱ ἰδιότροποι ὀρέξεις τῆς ἡσχόλουν τὰς φιλέργους τῶν χειρᾶς.

Ἡ γυνή αὕτη ἦτον ἡ ὡραία Μεζάρρα, εὖνους τοῦ Σουλτάνου Ἀχμέτου, βοηθουμένη παρὰ τῶν αἰχμαλώτων εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς, ὅστις ἀρχίσας πρὸ μιᾶς περιπτῆς ὥρας, ἐμέλλε νὰ διαρκέσῃ μέχρι τῆς μεσημβρίας.

— Ἀκόμη καὶ τούτους τοὺς μαργαρίτας εἰς τὴν κόμην μου, εἶπεν ἡ ἀγέρωχος θεωροῦσα εἰς τὸ κάτοπτρον.

— Καὶ τοὺς σμαράγδους τούτους περὶ τοὺς βραχιόνάς μου, ἐπρόσθεσε, μὲ φαντασιώδη φιλαρέσκειαν.

Τόσον δὲ βραδέως προσέβαιnen ὁ καλλωπισμὸς τῆς, ὥστε παρήρχετο ἐν τέταρτον περιπτῆς τῆς ὥρας ἕως οὗ θέσῃ ἐν περιδέραιον, τὸ ὅποσον κατέθραυεν εὐθὺς ἀνυπομένως, ἀμα δὲν τῇ ἔρρεσκεν ἀκολουθῶν δὲ λαμβάνουσα καὶ ἀπορρίπτουσα μαργαρίτας καὶ ψέλλια, ἐδοκίμαζεν ἀκαταπαύστως διάφορα κοσμήματα, ἔθιπεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς περὶ τὰ εἰκοσι καλύμματα ἀλληλοδιαδόχως, ἀρίνουςα καὶ λαμβάνουσα αὐτά, καὶ μὲ ἱσχυρίμους ἐπωμίδας περιέβαλλε τὸ ἀνάστημά τῆς, πρὶν ἀπορραϊσθὴ νὰ ἐκλέξῃ τὴν μᾶλλον εἰς αὐτὴν ἀμολῶσαν. Αἰδ' αἰχμαλῶτοι ἐν τοσούτῳ ὑπήγαινον καὶ ἔρχοντο ἀδιακόπως, Μάρη δὲ τις, μεταφέρουσα τὰ ἀδαμαντοῦχα ἐξένιννα κιβώτια, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

— Τί ἔχει ἄρα, τὴν πρῶταν ταύτην, ἡ μεγαλοπρεπὴς μας Λυτοκρατορίσσα; καὶ πῶς ὁ ἀστὴρ τοῦ χαρμεῖου δεικνύει τοσοῦτον διαταγμὸν περὶ τῆς λάμψώς του; Μήπως ὁ τρυφηλὸς Σουλτάνος μέλλει νὰ βίβῃ τὸ μανδύλιον εἰς ἑτέραν τινά; ἢ ἄρα μήπως εἰς ἐραστὴν τινά ἡ Μεζάρρα νὰ προθυμοποιῇται νὰ φανῇ τόσον ὡραία.

Μεταξὺ δὲ τῶν αἰχμαλώτων, γυνὴ τις πρὸ πάντων, παρητήρει ἀνητύχως τὰς κινήσεις τῆς εὐνοουμένης, ἥ τις ἀπὸ κακρὸν εἰς κακρὸν τὴν ἐσυμβουλευέτο διὰ βλέμματος, ζητοῦσα τὴν συγκατάθεσίν τῆς, διδομένην ὅμως μετὰ μεγάλης δυσκολίας. Ἡ νέα Ἑλληνίς (τῆς ὁποίας ἡ καταγωγὴ εἰκονίζετο ἐπὶ τῶν τελείων χαρακτηριστῶν θελκτικῶν προσώπου) ἀπεκρίνετο εἰς τὰ ἐρωτηματικὰ μειδιώματα τῆς Κυρίας τῆς, διὰ δειλοτάτων κινήματων, δεικνύουσα ὅτι ἠθέλην ἀποδοκιμάσει, εἴαν εἶχε τὴν τολμὴν, τὰς φιλαρέσκους προσπαθείας, ἃς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ· ἡ δ' ἀφελὲς ἐκπληγίς τῆς ἐφαίνετο ὡς μεταβαλλομένη εἰς ζήλοτυπον τρόπον, ὡς αἰετὶς ἡ εὖνους ἐφαίνετο εὐχαριστιμένη δι' ἑαυτήν.

Τέλος ὁ μακρὸς καλλωπισμὸς ἐτελείωσε, δύο δὲ μαῦραι ἔφερον κάτοπτρον πλησίον τοῦ ἐξώστου, καὶ ἡ Μεζάρρα ἐνωπρίσθη μὲ φιλάρεσκον αἴησιν. Τῶν τε δὲ ἠδύνατο νὰ ᾔνοιε περὶ τῶν θελγῆτρων τῆς, διότι οὐδέποτε τοσαύτη τέχνη δὲν τ' ἀνέπτυξε περισσότερον. Οὐδέποτε κόμη μελανωτέρα δὲν εἶχε καλύψει λευκοτέρους ὤμους· οὐδέποτε μεταξωτὰ ἢ χρυσὰ παῖδιλα δ' εἶχον περικλύσει πόδας μικροτέρους· οὐδέποτε χιτῶν διαφανὴς δὲν εἶχε περιχυθῇ εἰς ἀνάστημα εὐκαμπτότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον· καὶ

οὐδέποτε χαριέστερα καὶ γλύπτου ἀξιώτερα μέλη δὲν εἶχον διαγραφῇ ὑπὸ τὰς πτυχὰς τοῦ χιτῶνος. Πάντες ἐθαύμασαν τὴν εὐνοουμένην, ὡς καὶ αὐτὴ ἑαυτήν, ἡ δὲ Ἑλληνίς αἰχμαλῶτος, λησμονήσασα πᾶσαν περίσκεψιν, παρεδόθη εἰς ἀκάθεκτον ἐκστασιν. Ἀλλ' ἡ Μεζάρρα τὴν ἀπέσπασε τοῦ ἡδέως τούτου ρεμβασμοῦ, ἐμποδίσασα αὐτὴν δι' ἀδιοράτου κινήματος, ἐνῶ ἀπέπεμπε δι' ἐνὸς βλέμματος τὰς ἄλλας γυναῖκας.

— Μείνον, φίλε Ἕλλην, τῇ εἰπε-μὲ τρυφερότητα ἡγεμονικὴν.

Μείνας δὲ μόνος μετὰ τῆς εὐνοουμένης, ὁ εἰς αἰχμαλῶτον μεταμορφωμένος ἐραστής, ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατά τας. . . .

— ὦ Μεζάρρα, πόσον ὡραία εἶσαι! τῇ εἶπεν ἐνόων τὰς χεῖράς του.

— Εὐχαριστεῖσαι, φῶς τῆς ψυχῆς μου; ἀπεκρίθη ἡ Μεζάρρα μὲ φωνὴν βαθεῖαν. Ἄς εἶναι δεδοξασμένος ὁ Προφήτης, εἴαν εἶμαι τῶντι ὡραία, εἶπεν εὐθὺς, μὲ βαθὺν στεναγμὸν.

— Μάλιστα, εἴαν δι' ἐμὲ μόνον εἶσαι ὡραία, εἶπεν ὁ Ἕλλην, ἀρχίζων πάλιν ν' ἀνησυχῇ· ἀλλ' εἴαν δὲν εἶσαι δι' ἐμὲ, Μεζάρρα; . . .

— Ἕλλην, δὲν εἶμαι τῶντι δι' ἐσέ, εἶπεν ἡ εὖνους, σείουσα τὴν κεφαλὴν. Ἀκούεις! εἶπε ζωηρῶς, προσπαθοῦσα νὰ παρηγορήσῃ τὸν δυστυχῆ.

Θεῖσα δὲ ἐνὰ δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματός του, διὰ νὰ τὸν παρηστήσῃ καλῆτερον ὅτι ἔπρεπε νὰ σιωπήσῃ, τῷ ὠμίλησεν ὡς ἀκολουθῶς, ἐνῶ αὐτὸς ἐπαίζε μὲ τὴν κόμην τῆς.

— Σὲ ἀγαπῶ, Ἕλλην, σὲ μόνον ἀγαπῶ, καθότι ὄχι μόνον εἶσαι νέος καὶ ὡραῖος, ὄχι μόνον διότι κατὰ τὴν παιδικὴν μας ἡλικίαν εἶχομεν τὰ αὐτὰ παιγνίδια εἰς Ἀθήνας, ἀλλὰ καὶ διότι εἶσαι εὐγενὴς καὶ ὑπερήφανος, ὡς καὶ ἐγὼ αὐτὴ, ἐνόων τὴν ἀνδρείαν μὲ τὴν χάριν καὶ τρυφερότητα. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐλαβες τὸ ἀνεμιστήριόν μου, παρὰ τὸ κατώφλιον τοῦ λουτροῦ, ἀψήσων τὸ κατὰ τῆς κεφαλῆς σου ἐχειρήμενον ζῆτος, ἐξ ἐκείνης τῆς ἡμέρας, Ἕλλην, ἔγεινα ὅλως ἐδική σου. Ἐπενόησα τολμηρὸν τέχνασμα διὰ νὰ ἐκείσω μέχρις ἐμοῦ, τὸ αὐτὸ μὲ καθιστᾷ ἀνεναντιότως ἀξίαν ἐμπιστοσύνης, προτ' μὲ δὲ μᾶλλον εἶνα ταχὺν ἀσπαρμὸν ἐκ τῶν χειλέων σου, ὑπὸ τὸν ἀπειλητικὸν πέλεκυν τῶν μαύρων αἰχμαλώτων, παρὰ τὰ ἐνδοξότατα θωπεύματα τοῦ Σουλτάνου, ἐνώπιον ὅλων τῶν ἀντιπάλων μου. Ἀλλὰ σὺ γνωρίζεις τί εἶναι ὁ Σουλτάνος! Εἶναι ὁ ἀρχηγός, ὁ ἀνώτατος Ἀρχων, καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· ὁ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐθνῶν βασιλεὺς, καὶ (δύνασαι νὰ μ' ἐνοήσῃς, φίλτατε) εἴαν δὲν ἀγαπῶ τὸ ἀτομὸν του, ἀγαπῶ ὅμως τὴν εὐνοίαν του, διότι, ἐνῶ ἦμην αἰχμαλῶτος, καθὼς αἱ ἄλλαι, διὰ ταύτης κατέτισιν σχεδὸν βασίλισσα, ἐξουσάμισα τὴν δόξαν μου καὶ τὴν ἰσχὺν μου, καὶ τέλος διὰ ταύτης συνευτυχούμεν, διότι εἰμὶ ἐλευθέρω.

— Εὐτυχούμεν, Μεζάρρα! διέκοψεν ὁ Ἕλλην μὲ ὕφος δόσπιστον.

— Ναί, φίλε μου, εὐτυχούμεν! Εἴαν δὲν ἦμην εὐ-

νους τοῦ Ἀχμέτου, δὲν θὰ εἶχον ἰδιαίτερον κατάλυμα εἰς τὰ ἀνάκτορα ταῦτα, ἀλλ' ἤθελον διάγει τὴν ζωὴν μου μετὰ τῶν ἄλλων γυναικῶν εἰς τὸ Σεράγιον, φυλαττομένη καθὼς αὐταὶ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ἐπομένως μὴ οὔσα οὐδέποτε μόνη καὶ ἐλευθέρᾳ, ἐπομένως ποτὲ μετὰ σοῦ. Σὺ ὁ ἴδιος δὲν θὰ ἦσο δοῦλός μου, ἀλλὰ δοῦλος ὄλων. Δὲν θὰ ἐβλεπώμεθα τότε, εἰμὴ μόνον ἐνώπιον τῶν φυλάκων ἢ τοῦ Βασιλέως, εἰς δὲ τὸ πρῶτον σημεῖον συνεινότησεως, ἡ κεφαλὴ σου θὰ ἐκόπτετο.

— Δὲν θὰ ἐβλεπώμεθα πλέον! ἀνέκραξεν ὁ νέος Ἕλλην, δεικνύων, ὅτι ἐφοβείτο τὴν δυστυχίαν ταύτην περισσότερον παρὰ τὸν θάνατον.

— Μάλιστα θὰ βλεπώμεθα πάντοτε, ἀλλ' ἐν ὧσιν εἶμαι εὐνοουμένη. ἀπεκρίθη ἡ Μεζάρρα, σφίγγουσα τὴν χεῖρά του τρυφερώς.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Ἕλλην, τί ἔχομεν τότε νὰ φερώμεθα;

— Καὶ μήπως ἡ Βασίλισσα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γείνη πάλιν ὑπήκοος! ἀπεκρίθη ἡ εὐνοουμένη με βαθύν στεναγμόν.

— Ἰππῆκος, Σὺ, Μεζάρρα! Πῶς τοῦτο; εἶπε, τί ἐννοεῖτε μ' αὐτό;

— Νέαι γυναῖκες ἐκομίσθησαν εἰς τὸ χαρέμι πρὸ ὀκτώ ἡμερῶν· μία ἐξ αὐτῶν, φίλε μου, εἶναι τόσο ὠραία, ὅσον καὶ ἐγώ! Μὴ ἀπορῆς. τὴν εἶδα! Εἶναι Κιρκασίς, προσαχθεῖσα παρὰ τινος πειρατοῦ. ἔχει δὲ τρία μεγάλα προτερήματα, ἡ δυστυχὴς! γνωρίζει δηλαδὴ νὰ παίζει κιθάραν, χορεύει ὡς Βαϊαδέρα, καὶ εἶναι τοσοῦτον φιλόδοξος, ὥστε μοὶ καθίσταται ἐπιρροός. Ὁ Ἀχμέτης ἰδὼν αὐτὴν ἐμειδίασεν, ἐκεῖνος, ὅστις πρὸ ἐμὲ μόνην ἐμειδία· ὅθεν διέταξε σήμερον τὴν συγκαλέσιν ὄλου τοῦ Σεραγίου. Τοιαύτῃ ὁμήγυρις δὲν θὰ ἦναι τελετή, Ἕλλην, ἀλλὰ συναγωνισμός· μεταξὺ τῆς Κιρκασίως καὶ ἐμοῦ. Ὁ Σουλτάνος μοὶ τὸ εἶπε δι' ἐνός βλέμματος, καὶ πρόκειται νὰ νικήσω ἢ νὰ καταβληθῶ, νὰ γίνω πάλιν δούλη, τῶν ἄλλων σὺνδούλος· Νὰ γείνω δούλη, φίλτατε. Τὸ ἐννοεῖς; ἀφοῦ ἤμην ἡ πρώτη μεταξὺ πασῶν ἐπὶ ὀλοκλήρου ἔτους, νὰ γείνω τῶν ἄλλων ὁμοίη! Ἀφοῦ ἀπῆλθον πάντων συγχρόνως, ὡς καὶ αὐτῷ τοῦ ἐρωτός σου, ν' ἀναχθῶ, νὰ ἀπωλέσω ὅλα ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, καὶ αὐτὸν τὸν ἐρωτᾶ! Διότι θὰ σὲ χάσω, σὲ λέγω, ἐὰν ἡ καρδιά τοῦ Σουλτάνου μοὶ ἀφαιρηθῇ. Βλέπεις ἤδη, ὦ Ἕλλην, ἐὰν πρέπη νὰ ἦμαι ὠραία, καὶ ἐννοεῖς ὅλον αὐτὸν τὸν κἀλλωπισμόν, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ τύχη μας.

— Ἐννοῶ, εἶπεν ὁ νέος Ἕλλην, κλίνας μὲ ἐνδόμυχον συγκίνησιν. Δὲν συμμερίζομαι ὁμῶς τοὺς φόβους σου, Μεζάρρα, ἐπρόσθεσεν ἐγείρων τὴν κεφαλὴν. Δὲν ἀρκεῖ νὰ φανῇ, ὅπως μηδενίτης ἄμα τὴν φθονουμένην ταύτην ἀντίπαλον; καὶ ἂν ὁ Ἀχμέτης τυφλωθεῖς, προτιμήσῃ τὴν Σελήνην ἀντὶ τοῦ Ἡλίου, δὲν ἔχομεν ἄλλην τινὰ νύκην νὰ κερδίσωμεν, καὶ ἔσονται τὸν ἐρωτᾶ ἡμῶν νὰ φύγωμεν ὁμοῦ ἐκ τοῦ Σεραγίου;

— Νὰ φύγωμεν ἐκ τοῦ Σεραγίου, δυστυχὴ φίλε! Ἐπειδὴ ὁ ἐρως σὲ εἰσήγαγεν ἐνταῦθα, ἐλπίζεις ὅτι

καὶ θὰ σ' ἐξαγάγῃ πάλιν; Φεῦ! μὴ μεγαλύνεις κινδύνους, ὃν τὸ τέμα θὰ φθάσῃ ταχύτητα, ἀλλ' ἐνθυμοῦ μόνον ὅτι ἐντεῦθεν μόνον ἐγκαταλείπουν αἱ αἰχμαλώτοι τοὺς ἐπιφύβους· τούτους τόπους.

Καὶ ἡ εὐνοὺς ἐδείξε τὸν ἐξώστην, κάτωθεν τοῦ ὀκότου ἤκούετο μυκωμένη ἡ θάλασσα· ἀλλ' ὁ Ἕλλην ἀπεκρίθη εἰς τὸ τρομερὸν τοῦτο κίνημα διὰ μειδιάματος περιφρονητικῷ, ἀμρότεροι δὲ ἐχωρίσθησαν ταχέως, ἡχύσαντος τοῦ τυμπάνου τοῦ συγκαλοῦντος τὰς Σουλτάνας.

II

Ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων, ὁ προσφιλέστατος τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰκοτὸς πέμπτος Σουλτάνος, Ἀχμέτης Β', ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου του, ἐν τῷ μέσῳ τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς αὐλῆς του. Ὁ θρόνος αὐτοῦ εἶναι μέγα ἀνάκλιτρον διάχρυσον καὶ διχλίθον· ἡ οἰκογένειά του δὲ συνέκειτο ἐκ πεντήκοντα υἱῶν, ἐνδεδυμένων πρᾶσινας τιάρας, ἡ δὲ αὐλὴ περιελάμβανε διακοσίας γυναῖκας, τὰς ὠραιότερας τοῦ κόσμου. ἔχων τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς μαζῆς τοῦ γενειάδος, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἡλικία ἤρχιζε μινύουσα βαθμηδὸν τρίχας τινὰς ἀργυρᾶς, ὁ Ἀχμέτης ὠσφραίνετο ἀρωματικῆς εὐωδίας, περιμένων τὴν εὐνοουμένην καὶ τὴν Κιρκασίαν.

Ἀπειροὶ δὲ χοροὶ ποικίλλοι ἐξετελοῦντο ἐνώπιον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ προσέχη αὐτοῖς, καὶ τότε μόνον ἀνέγειρε τὸ πλατὺ μέτωπόν του, ὁπότεν παρουσιάσθησαν αἱ δύο ἀντίπαλοι.

Ἡ Κιρκασίς ἤρχετο μόνη, ἡ δὲ εὐνοουμένη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θεαρχείας τῆς. Ὁ στολισμός τῆς πρώτης ἦτον ἀπλούς, ὁ δὲ τῆς δευτέρας ἐπιτετηδευμένος, ἀμρότεροι δὲ, κατὰ διαταγὴν τοῦ φιληδόνου Σουλτάνου, ἤρξαντο τοῦ χοροῦ συγχρόνως. Ἀξίαι ἀντιζηλοῦντων! διότι ἀμρότεροι ἦσαν ἀξιοθαύμαστοι. . . . ἡ συγκίνησις ἀναδείκνυε τὴν μίαν τερπνοτέραν, ἡ δὲ οἷσις καθίστα τὴν ἄλλην ὑπερφηνοτέραν. ἡ πικρὰ ἀντιζηλία, εἰκονιζομένη ἐπὶ τῶν προσώπων των, ἀντέκειτο πρὸς τὴν γλυκεῖαν ἁρμονίαν τῶν βημάτων των, καὶ ἐκάστη προσήλου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ ἰδῇ μήπως παρατηρῇ τὴν ἐχθρὰν τῆς. Ἡ ψυχρὰ καὶ ἀπαθὴς προσοχὴ τοῦ Ἀχμέτου, ἐμερίζετο κατ' ἀρχὰς ἀδιαφόρως, εἰς τὴν ξένην καὶ τὴν εὐνοουμένην· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ ὀφθαλμός του ζωηρότερος γινόμενος, μένει ἐπὶ τῆς Μεζάρρας. πρὸς τὴν ἐκτετατὴν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐκ τούτου ἡ μὲν εὐνοουμένη ἐνθαρρυνομένη ἐπαυξάνει τὴν χάριν καὶ τὴν προθυμίαν, ἀναπτύσσουσα θέλητρον ἄγνωστον, ἡ δὲ ἀντίπαλός τῆς ἐννοεῖ ἀρ' ἐκυτῆς ὅτι ἡ νίκη τὴν ἐγκαταλείπει. Διὰ μιᾶς σθένουνται τὰ τερπνὰ ὄνειρα καὶ αἱ περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδες τῆς, αἱ παρειαὶ τῆς ὠχρύν, καὶ οἱ πόδες τῆς κλονίζονται. Ἡ εὐνοὺς θὰ μένη εὐνοὺς, ἡ δὲ αἰχμαλώτος, θὰ μένη αἰχμαλώτος! Ἡ Μεζάρρα ἠδύνατο τοῦ λοιποῦ νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν ἐρωτᾶ τῆς καὶ τὸν νέον τοῦτον θρίαμβόν τῆς φιλοδοξίας τῆς! Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ὁ Ἀχμέτης, ζητήσας εἰς τὴν ζώνην του τὸ σὺν-

δες ἐμβλημα τῆς εὐνοίας του, καὶ ἐξαγαγὼν αὐτὸ τὸ ἐξεδίπλωσε βραδέως, ἔχων πάντοτε προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τῆς ὁραίας εὐνοουμένης· ταῖς δὲ αὐτὸ πρὸς αὐτήν, καὶ μειδιών, ἐμελλε νὰ τὸ ἀφῇ νὰ πέτῃ πρὸ τῶν ποδῶν της ὅποτε αἰφνιδίως ἠκούσθη γογγυσμός

Ἀνέπειψε δὲ τοῦτον ἡ Κιρκασία, ἥτις ἐκτὸς ἐαυτῆς καὶ λαιποθυμοῦσα ἐκ τῆς λύπης καὶ τῆς αἰσχύνης, κινδυνεύουσα δὲ νὰ πέτῃ ἡμιθανὴς εἰς τὰ γόνατα τῆς ὑπερηφάνου της ἀντιπάλου, μόλις ἀνέλαβεν ὀλίγην δύναμιν, καὶ προύχωρσε βήματά τινα πρὸς τὸν θρόνον, ὅπου λαιποφυχοῦσα καὶ ἡττημένη, ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος τοῦ διδανίου. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ πτώσις της εἴλκυσε πρὸς αὐτήν βλέμμα τοῦ Κυρίου, τὸ δὲ βλέμμα τοῦτο τοσαῦτα νικηφόρα θέλγητρα ἀπῆντησεν εἰς αὐτήν, ὥστε ἀπέναντι αὐτῶν, πάντα τὰ λοιπὰ ἡμιρυώθησαν, ὡς ἀσθενὴς λάμψις ἀστέρων ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ· τὸ δὲ συμβολικὸν μανδύλιον, ἀποσπασθὲν τῶν χειρῶν τοῦ Σουλτάνου, μετέβη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὠραιοῦ του θύματος, καὶ ἀνεκάλυπτεν αὐτὸ αἰφνης εἰς τὴν ζώην.

Τότε ἡ Μεζάρρα ἰδοῦσα τὸ τρομερὸν τοῦτο δυστύχημα, ἐλειποθύμησε καὶ μετεφέρθη ἐκείθεν ἀνὰ στήθεα, ἐνῷ ἀφ' ἐτέρου ὁ Ἀμμέτης ἀνεζωογονήσας τὴν τὴν ἀντίπαλόν της.

III.

Τὴν ἐπάρκτον ἐσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἐκείνη, ἥτις ὑπῆρξε Βασίλισσα, ἀλλ' ἤδη δὲν ἐσήμκινε πλέον τίποτε, ἐκάθητο ἐντὸς σκιᾶς τοῦ τελευταίου ἀσύλου της, καί μιν εἰς τὰ ἐνδότερα τῶν κήπων, καὶ περιέμενε τὴν μεταξὺ τῶν λοιπῶν δούλων συγκατάλειψιν της. Ἐνόσω δὲ ὠφελουμένη ἐκ τῆς στιγμιαίας της μοναξίας παρέβαλλε τὸ ἐκπνεῦσάν μεγαλειὸν της πρὸς τὴν μέλλουσάν της ταπείνωσιν, πᾶν ἄλλο αἰσθημα ἐξηλείφετο ἐκ τῆς ψυχῆς της, ἀπέναντι τῆς λύπης καὶ τῆς ἐκδικήσεως. Ἡ ἀδυσώπητος εἰκὼν τῆς θρικτυδυσίας ἀντιπάλου τῆς ἀφῆρει καὶ αὐτὴν τὴν γλυκεῖαν ἐνθιμήσιν τοῦ ἐραστοῦ της, ὅποτε εἶδε τὸν νέον Ἕλληνα, ἀνοίγοντα ἐλαφρῶς τὴν θυρίδα τῆς σκιᾶς.

Ἕλλην! ἀνέκραξε σκιρτῶσα, εἶναι ἀληθὲς ὅτι σ' ἐπαναδύω;

— Τελευταίαν φοράν, Μεζάρρα. Μ' ἐπεφόρτισαν νὰ σ' ἐπαναφέρω μετὰ τῶν γυναικῶν.

— Σὺ, νὰ μ' ἐπαναφέρῃς εἰς τὸ χαρέμι! Ἀ! αὕτη μόνη ἡ νύχξ λύπη μοὶ ἀπελείπετο

— Μὴ παραπονέσῃς διὰ τὴν ἐδικήν σου, πρὶν μάθῃς τὴν ἐδικήν μου, Μεζάρρα. Μένω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τὴν ὁποίαν ἐξετέλουν πλησίον σου, καὶ μεταβαίνω εἰς τὰς διαταγὰς

— Μὴ τελειώσῃς, δυστυχῇ! διέκοψεν ἡ δυσμενής, θέτουσα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ προσώπου της.

— Λοιπὸν ἀκόμη καὶ τόρα θεωρεῖς ἀδύνατον τὴν φηγὴν μας; ἠρώτησεν ὁ νέος ἐντόνως, προσηλὼν τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τοὺς τῆς ἐρωμένης του.

Τὴν στιγμὴν ταύτην διεκόπησαν ἀπὸ κρότον βη-

μάτων ἐπὶ τῆς ἄμμου· ἦτον δ' ἡ νύχξ εὐνοουμένη, ἐν τῷ μέσῳ τῆς θεραπείας της, ὀδηγουμένη παρὰ τοῦ ἰδίου Ἀχμέτου εἰς τὸ οἶκμά της

Ἡ Κιρκασία, διερχομένη διὰ τῆς ἡμιηγεωμένης σκιᾶς, ἀνεγνώρισεν ἐκείνην, ἣν ἐμελλε ν' ἀντικαταστήσῃ, καὶ τῇ ἐρρίψε πλάγιον βλέμμα, ὃ ἐπλήγωσε τὸ στήθος της σκληρότερον πυροβόλου. Ἡ Μεζάρρα ἠσθάνθη τὸ αἷμά της σταματῆσαν εἰς τὰς φλέβας της, καὶ εἶδος θανατηφόρου σκοτοδινίας ἐπῆλθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ὥστε ἐνόμισεν ὅτι ἐμελλε νὰ ἐκπνεύσῃ. Οὐδέποτε εἶχεν ὑποφέρει τοιοῦτόν τι.

— Βάσανοι ἐπὶ βασανῶν, Ἕλλην, εἶπε σφίγκουσα μὲ παρρησιότητα τὸν βραχίονα τοῦ νέου Ἕλληνο. Ἡ ἐκδίκησις τοῦ Θεοῦ σὲ προσκολᾷ εἰς ταύτην τὴν ἐπικατάρκτον . . . Ἀλλ' ἔστω, ἄς γείνη λοιπὸν ἡ αἰχμάλωτος· δῆμιος, καθὼς ἡ δέσποινα. Νὰ λάβῃς ἀπὸ τὴν μαύρην δούλην τὸν πέλεκύν της καὶ τὸν σάκκον της καὶ νὰ μοὶ φέρῃς τὴν κεφαλὴν ἐκείνης ἥτις μοὶ ἀνέσπασε τὴν καρδίαν, καὶ τότε, ἡ φεύγομεν ἡ ἀποθνήσκωμεν ὁμοῦ.

Ὁ νέος ἐκλινεν ἄνευ ἐτέρας ἀποκρίσεως, ἡσπάσθη μὲ ζέσιν τὴν τρέμουσαν χεῖρα τῆς Κυρίας του, καὶ τὴν ὠδήγησεν ἐν σιωπῇ εἰς τὸ χαρέμι τῶν δούλων.

IV

Τρεῖς ἡμέραι παρήλθον, καθ' ἃς ἡ Μεζάρρα περιέμενε

Κεκαλυμμένη δὲ μὲ τὸν πέπλον της, ὡς ὑπὸ σάβανον, κεκρυμμένη ἀπὸ τὰ ὄμματα πάντων εἰς τὰ ἐνδόματα τοῦ χαρεμίου, δὲν ἀνέμειγνυτο ποσὼς εἰς τὰς διασκεδάσεις τῶν γυναικῶν, ἀλλ' ἡσχολεῖτο μόνη νύκτα καὶ ἡμέραν, ν' ἀνοίγῃ θυρίδα τινα, διὰ νὰ ἴδῃ μήπως ἤρχετο ὁ Ἕλλην. Ἐν μιᾷ δ' ἐσπέρᾳ, ὅτε πάντες οἱ περὶ αὐτὴν ἐκοιμῶντο, αὕτη δὲ μόνη ἠγρύπνει μετὰ τῶν βωδῶν φυλάκων, ἡ θυρίς ἠνεώχθη ἀφ' ἐαυτῆς, καὶ βραχίων ἐξετάθη πρὸς τὴν νέαν γυναικα, κρατῶν σάκκον ὀλοσηρικοῦ χρυσοκέντητον καὶ βαρύν.

— Τέλος εἶπεν ἡ Μεζάρρα, σκιρτῶσα ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τῆς κλίνης της Εὐχαριστῶ, Ἕλλην, εὐχαριστῶ! ἐπρόσθεσε μὲ φωνὴν τρέμουσαν.

Καὶ ὁ μὲν σάκκος, βαρὺς ὢν, ἐκύλισε πρὸς τοὺς πόδας της, ὁ δὲ βραχίων ἐγενεὶν ἄφαντος, ὅπισθεν τῆς θυρίδος, χωρὶς ν' ἀκουσθῇ ἡ ἐλαχίστη φωνή

Χωρὶς δὲ νὰ παρατηρήσῃ τὴν τελευταίαν ταύτην περίστασιν, διότι ἦν ἐμπλεὺς τῆς φιλεκδικίου χαρᾶς της, ἐρρίψεν ἄγριον βλέμμα πρὸς τὸ ἐνώπιον αὐτῆς κείμενον νεκρικὸν τρόπαιον, καὶ παρασυρομένη ὑπὸ θηριώδους θριάμβου, εἶπε μὲ φωνὴν ἀσθενῆ, βλέπουσα τὸν ὀλοσηρικὸν σάκκον καὶ φρίττουσα, ὡς εἰκός, πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῆς ἔργον.

— Ἰδοὺ λοιπὸν, ἀλλαζὼν γυνή! ἰδοὺ τί σὲ ἐκαμα, ὠραία ἀντίπαλε! ἐξωφλήσαμεν τέλος τὸ πρὸς ἀλλήλας χρεὸς! Ὁ φιληθδανὸς ἐκεῖνος αὐθέντης σου, δὲν ἠδυνήθη νὰ σὲ σώσῃ ἐκ τῆς ἐκδικήσεώς μου, ἐνῷ ὁ ἐραστής μου θὰ μὲ ἀπαλλάξῃ τῆς ἐδικῆς του! ἢ ἐὰν ἀποθάνωμεν, ὃ ἀποθάνωμεν τοῦλάχιστον ὁμοῦ, ὃ θάνατός μου θὰ ᾔηται τοσοῦτον γλυκὺς, ὅσον ὁ ἐδικός

σου ἦν προμερὸς! . . . Ἄγε λοιπόν, Κιρκασία! ἄγε, διότι περιμένω τὸν Ἕλληνα.

Βήματα ἐπλησίαζον τῶντι ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς θυρίδος, βήματα τόσο ἐλαφρά, ὥστε ἀνδρὸς δὲν ὁμοιάζον.

— Ὁ Ἕλλην δὲν θὰ ἔλθῃ τοῦ λοιποῦ, Μεζάρρα! εἶπεν ἡ Κιρκασία ἐγείρουσα τὸ παραπέτασμα. Δὲν θὰ ἔλθῃ πλέον, καθότι εἶναι πλησίον σου! . . . ἐπρόσθεσε δεικνύουσα τὸν σάκκον.

Ἡ Μεζάρρα τὸν ἤνοιξε φρίττουσα, καὶ ἀναγνώρισα τὴν ξανθὴν κόμην τοῦ Ἕλληνος, ἔπεσεν ὑπτία καὶ ἄπνους! . . .

Ἡ βευσουμένη ἐνευσε τότε πρὸς τὴν μαύρην δούλην νὰ τὴν συνοδεύσῃ, καὶ ἀπεσύρθη ἡσύχως, μειδιῶσα ὑπὸ τὸ ἀνεμιστήριόν της.

Ἀφ' οὗτου ἡ Μεζάρρα ἐστερήθη τῆς ἀνακτορικῆς εὐνοίας, ὁ Ἀχμέτης διέταξε νὰ τὴν παραφυλάττωσιν. Οὕτως ἦν τῇ σκιάδι συνέταυξίς της εἶχε προδοθῇ παρὰ τινος κατασκοποῦ. Ὅθεν ὁ μὲν Κύριος ἄφησε τὴν ἔπιστον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς εὐνοουμένης, αὕτη δὲ πάλιν παρέδωκε τὸν Ἕλληνα εἰς τὴν διάκρισιν τῆς μαύρης τῆς δούλης.

Μετὰ μίαν ὥραν περίπου, ὅτε ἡ Σελήνη ἠγέρθη ἐπὶ τῶν στιλβόντων κυμάτων, γυνὴ ζῶσα, μετ' ἀκεφάλου ἀνδρικοῦ πτώματος, ἐρρίφθησαν ἄμοῦ ἐκ τοῦ γνωστοῦ ἐξώστου εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνῶ ὁ τρυφήλος Ἀχμέτης ἐρρέγγεν ἔχων τὴν καφαλὴν ῥαθύμως ἀναπαυμένην ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς Κιρκασίας.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Ἀνδρ. Ἀλεξ.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ὁ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΛΗΘΕΙΑΣ. Ἰσως ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ἀρ' οὗ τὸ ἀναγνώσωμεν. Πρὸς τὸ παρὸν ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἀνέγνωμεν μόνον τὰς τρεῖς ἐπιγραφάς του μετὰ τοῦ προοιμίου· καὶ ἡ τοῦ Ἱερωνύμου περικοπὴ ἐκείνη « ἐὰν ἐκ τῆς ἀληθείας γίνηται σκάνδαλον, ἄμεινον σκάνδαλον γίνεσθαι εἰς τὴν ἀλήθειαν παρασιωπᾶσθαι, ἢ μᾶς ἐνεθύμισεν ἀκουσίως τοῦ Σωτῆρος τὴν ἱερὰν ῥῆσιν. α' Ἀγένδεκτόν ἐστι μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται. Λυσitteλεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικός περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐρρίπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων.

Μὴ ἀναγνόντες τὸ βιβλίον, δὲν ἠξεύρομεν ἂν ἀλήθειαν περιέχῃ ἡ ψευδὸς· τὸ ὑποθέτομεν πλῆρες ἀληθειῶν, μέχρις οὗ τὸ διεξέλθωμεν· καὶ ἐγκρίνοντας πληρέστατα καὶ τὸ ἄλλο αὐτοῦ ῥητόν, θέλωμεν νὰ θυσιάσῃται ὁ φίλος Πλάτων εἰς τὴν φιλτάτην ἀλήθειαν. Εἰς ὅμως δισταγμὸς μας μένει, καὶ τὸν προτείνωμεν τοῖς ἠθικολόγοις. Δεδοται τὸ ἀσθενεῖ ἀνθρωπίνῳ

πνεύματι, τοσοῦτον βέβαιον νὰ εἶναι περὶ τῶν κοίσεων του, ὥστε εἰς ὅ,τι αὐτὸ φρονεῖ ἀληθεῖαν, νὰ θυσιάσῃ ἡρέμῳ τῇ συνειδήσει, οὐχὶ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα, νὰ ῥίπτῃ ἐν τῷ μέσῳ τὸ σκάνδαλον, ὅπερ ἐξαντλεῖ μὲν ταχέως τὰς τῶν βιβλίων ἐκδόσεις, ἀλλὰ περὶ οὗ ἐρρέθη· « οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων; » Τῷ ὄντι κατὰ τὸ προταχθέν τοῦ βιβλίου Χρυσοστομικὸν ῥητόν, « ἡ ἀλήθεια γυμνὴ πρόκειται τοῖς πάντι, ἀλλὰ γυμνὸς ἐπρόκειται καὶ ὁ Νῶε, πλὴν οἱ δύο εὐλογηταὶ αὐτοῦ υἱοὶ συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ Χάμ, πατρὸς Χαναάν, ὅστις « εἶδε τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ἀνήγγειλε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω, » ὁ Νῶε ἀνέκραξεν ἐπικατάρκτος Χαναάν. » Ταῦτα δὲ λέγομεν, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ἀγνωστοὺς εἰσέτι ἂν τὸ βιβλίον τῷ ὄντι ἀληθεῖαν λέγῃ, φρονούντες δὲ μόνον, μέχρις οὗ μᾶς ἀποδειχθῇ ὅτι ἀπατώμεθα, ὅτι τῶν τῆς πατρίδος συμφερόντων τὸ πριώτιστον, καὶ πρὸς οὐδὲν ἐξισούμενον, εἶναι ἡ ἀδιάσπατος ὅλος τοῦ ἔθνους ἠθικὴ ἐνωσις, ἥς πρώτη καὶ ἀφεικτος βάσις εἶναι ἡ ἐκκλησιαστικὴ σύμπνοια.

INFLUENZA dei Greci nel risorgimento delle scienze e delle lettere, discorso di Achille Varvessis. Napoli. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ πονήματος τούτου εἶναι Ἕλλην, ἐξ ἐκείνων τῶν τέκνων τῆς κοινῆς πατρίδος, ἅτινα μακρὰν αὐτῆς ἠναγκασμένα νὰ ζῶσιν, οὐδ' ἠνέσχοντο αὐτήν. οὐδ' ἐπελθοντο αὐτῆς, ἀλλ' ἐν τῇ καρδίᾳ των τρέφουσι ζωτῆρον τὸν Ἑλληνικὸν ζῆλον, καὶ μακρὰν διὰ τῆς συμπεριφορᾶς καὶ διὰ τῆς παιδείας των διαδίδουσι τὸ ὄνομα αὐτῆς σεβαστὸν καὶ ἐντιμον. Τὸ πόνημά του μετὰ πολλῆς παιδείας καὶ εὐφυΐας καὶ μετ' ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ γεγραμμένον, πραγματεύεται περὶ τῆς μεγάλης ἐπιφρόνης ἦν οἱ Ἕλληνες, τὰ σεβαστὰ ἐκεῖνα λείψανα τοῦ Βυζαντινοῦ ναυαγίου, ἡσκησαν ἐπὶ τῆς διαδόσεως τῶν φώτων ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐξ Ἰταλίας καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, καὶ ἰσχυρότατα ἀντικρούει τοὺς ἀντιλέγοντας.

ΔΙΔΟΡΑ.

-82-

ΝΕΑ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ· Οἱ ἀνθρακες περιττοί. Ὁ Κ. Βαχόφφονερ ἐφεύρε τρόπον δι' οὗ καθιστᾶ περιττὴν τὴν δαπάνην ἀνθράκων καὶ πάσης καυσίμου ὕλης εἰς τὰς ἐστίας. Ἀντ' αὐτῶν δὲ μεταχειρίζεται μικρὰ μετάλλινὰ πέταλα, ἅτινα πυρρῶμενα διὰ στενοῦ σωλῆνος ἀερίου, διαδίδουσιν ἀπίστευτον ποσότητα θερμότητος, καὶ ἀναδίδουσι φλόγα λαμπρὰν ὁμοιοτάτην πρὸς τὴν τῶν λιθανθράκων, χωρὶς νὰ φθείρωνται καὶ ν' ἀνανεῶνται, χωρὶς ν' ἀφῇνωσι τέφραν οὐδὲ λιγνὴν, οὐδὲ καπνὸν